

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVTÁR).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZÁM 16 FILLER, VASARNAP 34 FILLER.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM. 193. SZÁM. AUGUSZTUS 28. SZERDA.

16 FILLER

Amérleg nyelve

A Statisztikai Hivatal jelentése az ország kerskedelmi mérlegének jelentékeny javulását tünteti fel. Az évi forgalom deficitje 1927-ben 346.3 millió volt, 1928-ban pedig — emelkedő irányzattal — 370.3 millió pengőre rugott. Ezzel szemben az idei első félév mérlegében a deficit — a múlt évi 200.9 millióval szemben — 146.3 millió pengőre esökkent. Ez tehát több mint 50 milliónyi javulást jelent kereskedelmi forgalmunk mérlegében egy félév alatt.

Még kedvezőbb a javulás, ha csak a júliusi forgalom számadatait vesszük szemügyre. Ebben a hónapban ugyanis 83.5 millió kivitelt áll szemben 85.6 millió pengő behozattal, vagyis a behozatali többlet mindössze 2.1 millió pengő. Vagyis július havában a kivitelt és behozatal csaknem kiegyenlítődött. Tovább haladva ezen a vonalon, hamarosan elérhetjük, hogy — önbizalommal, vállvetett akarral és okos, körültekintő gazdasági politikával — kereskedelmi mérlegünk teljesen deficitmentes, sőt úgy lehet, idővel fokozatosan aktív is lehet.

A kedvező változást kivitelünk növekedése és behozatalunk esékesése idézte elő. Az export oldalán a legnagyobb tételekkel szerepel mezőgazdasági termékeink, buza, liszt, szarvasmarha, sertés, stb. kivitele, amelyben azonban számottevő mennyiséget és értéket képvisel a mezőgazdasági ipar és gyáripari termelésünk is.

A behozatal legnagyobb tételét a fa mutatja. Fából 2.7 millió mázsát hoztunk be 13 millió értékben, ami összes behozatalunknak 15.27 százalékát jelenti. Szénből 6.9 millió, pamutszövetekből 3.9 millió, gyapjuszövetekből 2.2 millió, ásványolajból 3.7 millió, nyers pamutból 2.3 millió, papíráruból 3.6 millió, gépekből és készülékekből 3.6 millió, nyersfémekből 2 millió, selyemből 1.7 millió pengő értékű volt a behozatalunk az elmúlt félévben.

Ezek az árucikkek között van olyan, amelynek behozatalát alig tudjuk leszámítani. Ilyen például a fa, amitől a trianoni szerződés ugyszólván teljesen kifosztotta Magyarországot. S nem lehet esőkennteni a félgyártmányok és bizonyos gépek és készülékek behozatalát sem, amelyek ipari termelésünk fejlesztéséhez mulhatatlannul szükségesek. De már a külföldi szénnek behozatalát redukálni lehet s különösen esőkenthető a készárúk, főképpen pedig a pamutból, gyapjuból, bőrből (cipő!) selyemből stb. készült cikkek behozatala, mert ezekből a hazai termelés már a külföldiél teljesen egyenrangú, versenyyképes árut állít elő. Ebben a részben csak a magyar társadalom buzgóságán és gazdasági érzéken mulik, hogy kereskedelmi forgalmunk mind

Impozáns felvonulás keretében biztosítja bizalmáról a debreceni polgárság a főispánt és a polgármestert

Vasárnap lesz a monstre felvonulás.

A debreceni polgárság körében az utolsó napokban megnyilvánult az a kezdeményezés, hogy dr. Hadházy Zsigmond főispánt és dr. Vásáry István polgármestert ismert oldalról különféle támadások és gyanúsítások érték, mellyel szembe a polgárság egyöntetűen álljon talpra és fejezze ki a város vezetői iránti bizalmát és ragaszkodását.

Az a kezdeményezés, hogy a bizalmat és ragaszkodást kifejezzék, monstre felvonulás keretében, a XVI. kerület választópolgársága köréből indul ki, ahol Stepper Károly főmérnök, elnök kezdeményezésére körlevéllel fordultak a helyi választókerületek vezetőihez, felhíván őket a csatlakozásra.

A felhívásra már eddig is élénk érdeklődés nyilvánult meg, a tegnapi nap folyamán pedig a *Homokkert polgársága* a Harsányi

Gusztáv utcában levő Tóth István, féle vendéglőben tartott népes összejövetelen, Németh Lajos máv. felügyelő elnöke alatt, a 38. sz. körzet képviselőinek jelenlétében is egyhangulag és hatalmas lelkesedéssel csatlakozott a XVI. választókerület polgárságának javaslatához, mellyel dr. Hadházy Zsigmond főispánt és dr. Vásáry István polgármestert a legnagyobb szeretettelről és ragaszkodásukról biztosították, elhatározván, hogy a *vasárnap; nap folyamán öle is lakoznak teljes számban ahhoz a monstre felvonuláshoz, melyet a polgárság vezetőiből alakult rendezőbizottság vett tervbe.* Ez alkalommal az államvasuti munkásság is csatlakozott a határozathoz és a jelen voltak közül bejelentették, hogy a Máv. Egyetértés Dalegylet zenekarával együtt részt vesz a vasárnapi demonstráción.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter lemondott

Bud János lesz az új kereskedelmi miniszter. — Dezsőffy államtitkár is távozik állásából.

Budapest, aug. 27. A kereskedelmi miniszterium vezetésében beállott változásról hetek óta különböző hírek terjedtek el, a kérdés azonban csak most nyert aktualitást. Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter, aki szabadságra való távozása előtt még kiadta a mérnöki rendeletet, tegnapelőtt délután visszaérkezett a fővárosba és reggel megjelent a miniszteriumban, ahol külön-külön kihallgatáson fogadta a miniszterium osztályvezető tisztviselőit. A miniszter elbuzott a tisztviselőktől, majd Vass József helyettes-miniszterelnököt kereste fel, akivel több mint egy órán át tartó ta

nácskozást folytatott.

Beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint Herrmann Miksa a helyettes miniszterelnöknel tett látogatásakor bejelentette lemondását és átadta lemondó levelét Vass Józsefnek.

Herrmann Miksa az eddigi megállapodás szerint újra elfoglalja a helyét a müegyetemen, régi katedrán és már a most következő szemeszterben előadást fog tartani, Vass Józseftől való távozása után Herrmann Miksa a Müegyetemre hajtatótt, ahol Szily Kálmán rektorral megbeszélte az új tanév fontosabb kérdéseit és saját előadásainak beosztását.

kedvezőbb mérleget tudjon felmutatni.

Ha már most felvetjük azt a kérdést, hogy mely erők és körülmények közrehatásának köszönhetjük kereskedelmi mérlegünk kedvező alakulását, akkor mindenekelőtt halásan kell megemlékeznünk az isteni gondviselésről, amely a szokatlan, kemény tél dacára viszonylag jó terméssel jutalmazta a magyar gazda munkáját. Mert hiába, az Ur Isten segítségével nélkül semmi sem sikerül. De más részt el kell ismernünk az ország

sorsát intéző kormány buzgó gondoskodását is, amely minden lehető módon segítségére sietett a termelésnek és minden nehézség ellenére elhárította az értékesítés akadályait s lehetővé tette termelésünk külföldi elhelyezését. Ezt elfogulatlanul és tárgyilagosan el kell ismerni. Kritizálni végre könnyű ilyen nehéz gazdasági helyzetben, de az eredmények — a kereskedelmi mérleg nyelvén is — a kormány reális politikáját igazolják.

Hermann utóda, mint jelentetik, Bud János kögazdasági miniszter lesz.

aki a Kereskedelmi miniszter szadságideje alatt is vezette a miniszterium ügyeit és máris nagy-szabású programon dolgozik.

Hermann Miksa távozásával kapcsolatban beavatott helyen úgy tudják, hogy

Dezsőffy Aurél államtitkár is távozik állásából

és már a naokban benyújtja lemondó levelét.

A kereskedelmi miniszteri államtitkári állás betöltésével kapcsolatban több név került forgalomba, egyelőre azonban ezek a kombinációk még minden komoly alapot nélkülöznek.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter pénteken még résztvesz a minisztertanácson és akkor bucsuzik el a kormány tagjaitól. — Herrmann Miksa felmentéséről és Bud Jánosnak kereskedelmi miniszterré történő kinevezéséről a kormányzói kézirat a hivatalos lap szeptember elseji számában fog megjelenni.

Bethlen miniszterelnök öszre nagy reformokat készít elő

Budapest, aug. 27. Bethlen miniszterelnök tudvalevően Inkén tölti nyári szabadságát. Azok, akik a miniszterelnök szándékait és terveit ismerni vélik, azt hangoztatják, miszerint a kora őszi politikai élet messzemenő változásokat fog hozni és Bethlen István gróf olyan elhatározásokat fog valóra váltani, amelyek az egész vonalon alkalmasak lesznek az egészséges fejlődési folyamat megindítására. Értesülésünk szerint a miniszterelnök októberig mindenesetre Inkén marad és szeptember elején nem utazik Genfbe, a Népszövetség tanácskozásaira.

Apponyi Albert gróf fogja képviselni Magyarországot az optánsperben a Népszövetség előtt, míg a kisebbségi és általában Magyarországot érintő kérdések tárgyalásainál Walkó Lajos külügyminiszter lesz Magyarország képviselője. Nem lehetetlen, hogy szeptemberben Genfbe utazik Wekerle Sándor pénzügyminiszter is.

BULGÁR VENDÉGEK BUDAPESTEN

Budapestről jelentik: Kedden délután fél 3 órakor Budapestre érkezett Mincesf ruszcsuki polgármester előkelő bulgár társaság kíséretében. A bulgár vendégek megérkezésük után megkoszorúzták a Névtelen Hősök emléket és a bulgárok szónoka meleg szavakkal emlékezett meg a magyar bajtársakról.

Az előkelő vendégtársaság ezután megtekintette Budapest középületeit, a város nevezetességeit és tovább utaztak Bécsbe.

Nem magyar az, aki külföldre viszi pénzét.

Itt a pecsét, hol a pecsét

Politikai társasjáték

Tudvalevő, hogy Hegyemegi Kiss Pál a politikai tudományoknak királygyűrűs doktora, tehát neki ugyancsak verzátsnak és eminensnek kellett lennie a közjogi dolgokban. Mégis a debreceni legutóbbi közgyűlésen azt vitatta, hogy maga a közgyűlés határoz abban a kérdésben, hogy valamely bizottsági tag elvesztette-e a tagsági minőségét, vagy sem. Pedig ilyen felfogás mellett a közgyűlés többségének bármikor módja lenne kimondani, hogy a kisebbséghez tartozóknak valamely ok miatt megszűnt a mandátuma.

Különös, hogy ilyen közjogi lehetőség mellett, — mert Hegyemegi ezt vallotta — elő áll Hegyemegi és lármát csap amiatt, hogy az ő ajánlái ilyet nem pecsét alatt őrizték. Ugy látszik, nem tudja, hogy erre a pecsét alatt őrzésre vonatkozólag a törvény kifejezetten nem tartalmaz rendelkezést. De ha pecsét alatt kellett volna is őrizni, minthogy ezeket az ajánlásokat szavazólappal és borítékokkal együtt rendeli a törvény, hogy őrizzék és ezeket a szavazólappokat és borítékokat az illető képviselő végleges igazolása után meg lehet semmisíteni, kézenfekvő, hogy a megsemmisítés alkalmával a pecsétet úgy is le kellett volna venni. A törvény ugyanis nem rendel el, hogy külön máglyát kell rakni és azon elégetni ezeket az iratokat, hogy sértetlen pecsétel semisülhessenek meg. A törvény sehol sem írja elő, hogy a pecsét levétele után az ajánlási íveket újból szigorúan pecsét alá kell helyezni, ha a borítékokat és szavazólappokat megsemmisítették.

De még ha előírná is a törvény mindezeket, az ajánlások titkosságát ez egyáltalán nem biztosítja, mert hiszen az ajánlási íveket ugyancsak nagy kortéziával hordják az aláírások gyűjtése végett mindenfelé és ilyen alkalmakkor mindenki megnézheti azt, hogy kik vannak már aláírva és ha tessék, akárhány másolatot vehet magának róla.

A választójogi törvény 161-ik § 3-ik bekezdése azt mondja, hogy amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, vétséget követ el és két évig terjedhető fogházzal és 200 arany koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, aki az ajánlási ívbe bárkinek nevét jogosulatlanul beírja.

A 172-ik szakasz szerint kihágást követ el és 200 aranykoronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a törvény tilalma ellenére két vagy több jelölt ajánlásában részt vesz.

Ha olyan szörnyű titoktartás alatt állanak ezek az ajánlási ívek vajjon hogy lehet takkor ezeket az előbb felhozott törvényszakaszokat alkalmazni?

De van a pecsétproblémának még egy érdekes másik nézőpontja is. Most értesültünk arról, hogy Szatmár-Ugoesa-Bereg egyelőre egyesített megyék alispánja, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alispánja, Abauj vármegye alispánja, Baranya vármegye alispánja, Hódmezővásárhely, Sopron, Baja polgármestere ezideig olyan értesítést küldtek a hozzájuk intézett

megkeresésre, hogy az ajánlási ívek kezdetől fogva lepecsételték-e náluk. Egyedül Miskolc város polgármestere küldött olyan értesítést, hogy a képviselőválasztások iratait a választási elnök lepecsételve szolgáltatta be.

Lehetetlenség, hogy ha Hegyemegi Kiss Pálnak igaza volna és itt a titkosság biztosítva lenne,

hogy majdnem az egész ország ilyen nagy tévedésben lenne ebben a kérdésben. Es amikor ezek az ügyek így állnak, nem ártall királygyűrűs politikai doktor létére ilyen országos lármát csapni egy pecsét miatt, melyet nem is kell felrakni az olyannyira „titkos” ajánlási ívekre.

Baltazár püspök miskolci beszédének visszhangja

Budapest, aug. 27. A Magyar Távirati iroda jelenti: Baltazár Dezső debreceni református püspök a miskolci Orle közgyűlés alkalmával mondott beszéde fővárosi politikai körökben, valamint a katolikus világban igen élénk megbeszélésre adott alkalmat. A keresztény párt világi tagjai megbeszélésre gyűltek össze és elhatározták, hogy a beszéddel kapcsolatban felszólítást intéztek a katolikus püspökökhöz, hogy a legközelebbi püspöki konferencián

foglalkozzanak a beszéddel és találjanak módot arra, hogy a beszéd támadó irányzatát, mellyel Baltazár a római államot illette, visszautasítsák.

Elhatározásban ment az is, hogy a keresztény párt tagjai legközelebb felkeresik Bethlen István gróf miniszterelnököt és védelmet kérnek a katolikusok számára.

Politikai körökben rendkívül érdeklődéssel tekintenek a keresztény párt legújabb akciója elé.

A hágai értekezlet sorsa meg van pecsételve

Snowden hajthatatlan és kitart álláspontja mellett.

Páris, aug. 27. Az Intranszigent hágai tudósítója a délutáni órákban beszégetést folytatott Snowdennel, aki a következőket jelentette ki:

Kénytelen vagyok nem 47, hanem 48 millió márkát követelni. Ha a négy hatalom ma délután újabb komoly ajánlatot nem tesz, az értekezlet holnap befejeződik. Egyébként a holnapi teljes ülés szenzációs lesz, amennyiben valamennyi bizottság tagjai nagyfontosságú kijelentéseket fognak tenni.

Páris, aug. 27. A helyzet urai a németek, mert csak rajtuk áll, hogy kitöltsék a hiányt, mely Snowden követelésénél fennáll. Stresemann azonban

nem mutatkozik erre hajlandónak és igen rossz néven vette,

hogy az angol válasz-szövegnek még csak gépírási másolatát sem közölték vele. Egyébként újságírók előtt kijelentette, hogy Németország nem hajlandó visszatérni a Dawes tervhez.

Briand, Henderson és Stresemann délután 4 órakor összeültek és az értekezlet este fél 8 órakor szakították félbe, hogy vasorázzanak. Majd tovább folytatták és valószínű, hogy az értekezlet a kora hajnali órákig fog tartani.

Hága, aug. 27. Briand Ysparival értekezett és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Snowden magatartása miatt az értekezlet sorsa meg van pecsételve. Ha Snowden nem teremt újabb meg egyezési alapot, nem marad más hátra, mint a szétoszlás.

Elkészült a hitelezők védelméről szóló törvényjavaslat

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter tegnap küldte szét az érdekelt testületeknek „a hitelezőket károsító cselekmények megtorlásáról” szóló törvénytervezetet, amely, ha törvényerőre válik, véget vet azoknak a visszaéléseknek, amelyeket az utóbbi időben oly gyakran láttunk a hitelet terén s amelyek a gazdasági életet örökösön nyugtalanították. A helyzet ezen a téren ma az, hogy az adóst, aki hitelezőjét megkárosítja, a legtrikább esetben éri büntetőjogi megtorlás, miáltal Magyarország valóságos eldorádója lett a könnyelmű, furfangos, lelkiismeretlen adósoknak. Az új törvénytervezet, amelyet egyébként régen sürgetnek az érdekeltek, főleg két esetre állapítja meg a büntetőjogi felelősséget. Arra a két tipikus esetre, amikor valaki nyilvánvalóan tudja már, hogy fizetési képtelen, de azért derűre-borúra veszi igénybe a hiteletet továbbra is s arra a másikra, amikor a kereskedő cégek árut vesznek hitelbe, de könyveiket vagy hiányosan, vagy sehogy sem ve-

zetik. Az új javaslat leggyakorlatibb intézkedése az, hogy a jövőben minden adós, aki hitelezőjének kielégítését

meghüsitja, vagy üzetét gondtalanul és könnyelműen vezette, büntetendő lesz, akármilyen módon bonyolítja le fizetési képességét, vagyis mindegy, hogy esőbe ment-e vagy sem, mert a javaslat vagyonbukottnak minősít minden adóst, aki fizetési képtelenre vált és minden kereskedőt, ha fizetési képességét megszüntette. A javaslat különben nemcsak a fizetési képességgel kapcsolatos bűncselekményekre nézve intézkedik, hanem büntetőjogilag üldözendőnek mondja ki azt a fizetési képtelenre nem vált adóst is, aki hitelezője kielégítését szándékosan azzal csorbítja vagy húsítja meg, hogy vagyonát jogtalanul csökkenti. Az ilyen esetekre háromévi fegyházra állapít majd meg az új törvény és még a kísérletet is bünteti. Végül nagyon érdekes rendelkezése a javaslatnak az is, hogy a kényszerregezéséknél felmerülő superkvóta kapcsán csak a hitelezőt mondja ki büntetendőnek, az adóst nem.

Ma az a helyzet, hogy mindkettő büntetendő lévén, az adós mindig letagadta a superkvótát, míg most az adós feljelentheti hitelezőjét.

A MAGYAR FOLYAMBÁJNOKSÁGON HALASSI OLIVÉR LETT AZ ELSŐ

Budapest, augusztus 27. A Musz. folyammérkőzésen ma a versenyen 63 férfi és női versenyző vett részt.

Első lett Halassi Olivér (UTE) 1.01.15.8. Bozsi Mihály (UTE), Csillag Pál (Beszkárt).

Hölgybajnok: Stiber Lotti (MAC) lett, szintén kitűnő idővel. Koch Bözsi (MUE), Vas Duci (UTE).

Junior bajnokság: Csillag Pál (Beszkárt), Zentay László (FTC), Jónás Zoltán (FTC).

MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A CSEH JUGOSZLÉV SZERZŐDÉST.

Prága, augusztus 27. Wellner osztály főnök és Ancselizovic jugoszláv követ a külügyminisztériumban ma cserélték ki a cseh—jugoszláv szerződés meghosszabbításáról szóló iratokat. A szerződés meghosszabbításáról szóló közlemény március 21-én készült Prágában.

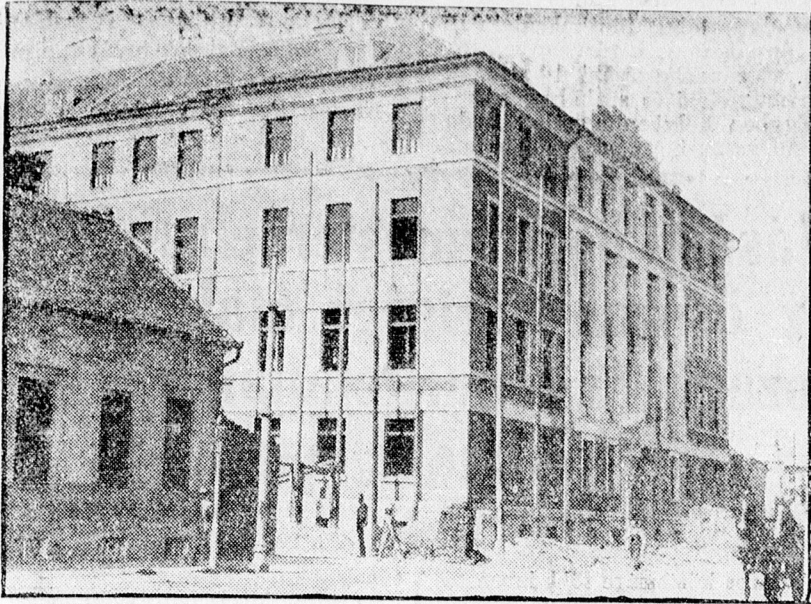
HORTOBÁGYI JUHTURO
Mindentől kapható! Termelői
Orsz. Magyar.
Teljeskörűvételezői Központ
Budapest, 4., Horváth Miklósi utca 119. sz.

MA ÉS MINDENNAP

legelőnyösebben vásárolhat

Pálffynál, Kossuth-u. 7.

Eszenyi-féle jégben hűtött fajdinnye
Kossuth uccán egyedül csak Pálffynál kapható.

Elkészült az új járásbírósi palota a Deák Ferenc utcán.

A palesztinai öldöklés borzalmai

A francia lapok 600 halottról számolnak be. — Az angol kormány külön megbízottat és 1500 főnyi katonaságot küldött Palesztinába

London, aug. 27. A palesztinai események olyan megbömbentető hatást váltottak ki, hogy időnként a hágai konferencia válságos fordulatait is háttérbe szorítják, annál inkább, mert a legújabb jeruzsálemi hírek szerint az arabok Palesztina több városában ismét támadásra készülnek a zsidók ellen.

A Daily Express kiküldött egy munkatársát Jeruzsálembe és ma közli az első jelentést a véres ucai harcokról. Így szól a jeruzsálemi távirta:

A legborzalmasabb tradédia eddig a kis zsidó telepes helységben, Hebronban játszódott le.

Ahol 73 zsidót öltek meg házaikban, köztük 30 zsidó diákot és 12 amerikai diákot is, akik tanulmányutra jöttek Palesztinába. — Egy csoport arab szombaton váratlanul betört Hebronba és egyedül egy házban, a leggazdagabb család házában,

18 embert mészároltak le.

köztük az Angol-Palesztina Bank igazgatóját, feleségét, két gyermekét és feleségének szüleit.

Jaffában a brit katonaság helyőrségi parancsnokságának házáat támadták meg az arabok. Véres harc fejlődött ki, amelyben

a halottak száma 15, a sebesülteké 35 volt.

Jeruzsálemből jelenti a Times tudósítója: Tel Avivban 200 angol katona harcra az arabokkal, kivülük 70 zsidó polgár jelentkezett rendőri szolgálatra és be is sorozták őket.

A városban ki van hirdetve a hadállapot.

mert félt, hogy újabb összeütközésre kerül a sor.

Mikor a mohamedánok eltemették halottaikat és utána tüntető körmenetet rendeztek a városban.

a rendőrség sortűzét adott a tömegre és hat arab holtan maradt az ucca porában.

A városi tanács Jeruzsálemben hétfőn délután a következő hivatalos jelentést adta ki:

Eppen most, 15 órakor újabb támadást intéztek az arabok Mahme Jendah és Sharaj Hesen helységei ellen. A megölt zsidók

számát eddig körülbelül 100—150 főre lehet becsülni.

19 órakor a jeruzsálemi városi tanács ezt a második jelentést adta ki:

A város különböző kerületeiben újra támadnak az arabok. Tel Avivban újabb 5 zsidót öltek meg. A brit csapatok a fenyegetett helyeken, drótsövénykerítéseket és „spanyol lovásokat” állítottak fel, hogy meg lehessen védeni a zsidó negyedet. Az arabok Palesztina minden részében támadásra készülnek.

Jeruzsálem, aug. 27. Jeruzsálemben, Haifában és Jaffában újabb zavargások törtek ki. A zavargások következtében eddig több ember vesztette életét.

Jeruzsálem, augusztus 27. A délutáni lapjelentések 1500 főre becsülik a zavargások helyszínére érkezett angol haderőt és hozzáteszik, hogy Egyiptomba ismét jelentékenyebb csapat megy meg erősítésre.

Az angol lapok kételkedve fogadják a francia jelentéseket, melyek 600 halottról számolnak be. A sebesültek között számos rendőr is van.

London, augusztus 27. Az a körülmény, hogy a kormány hazahívta szabadságjáról sir Herbert Samuel, Palesztina volt főbiztosát, általános vélemény szerint annak a jele, hogy Ramsay MacDonald miniszterelnök nem tartja megfelelőnek Nagybritannia jelenlegi képviselőt Palesztinában és hogy rezsímváltozás készül, ha sir Herbert Samuel lesz ismét a palesztinai brit főbiztos. Ebben az összefüggésben kell megítélni azt is, hogy MacDonald miniszterelnök tanácskozára kérte magához lord Readinget, aki a palesztinai viszonyok legalaposabb ismerője.

Washington, augusztus 27. Diplomáciai körökben helyeslik az angol kormányt az azt elhatározását, hogy lord Readinget, a volt amerikai angol nagykövetet, különleges megbízással Palesztinába küldik.

Az amerikai külügyminisztérium az ország minden részéből felszólításokat kap, hogy lépjen erélyesen közbe a palesztinai események miatt.

VILÁGVÁROSOKBAN IS

A

FOR-EVER

THE FOR-EVER SHOE

CIPÓ CSAK **VEZET**

BENYÁTSNÁL

Talpa vésett gyári árak!

Talpa vésett gyári árak!

London, augusztus 27. Jeruzsálem a múlt éjjel csöndes volt, de ma ismét kiújultak a lövöldözések Haifából újabb zavargásokat je-

lentenek, a további jelentések még hiányoznak. A helyzet Haitában elég veszedelmes.

Los Angelesből elindult a Zeppelin és vasárnap otthon lesz

Los Angelesből jelentik: A Graff Zeppelin kedden délelőtt 9 óra 16 perckor (középeurópai) startolt Lakehurst felé.

Világkörüli útjának ez a negyedik utazásza és Lakehurst a végső cél.

Az induláskor Los Angelesben még éjszaka volt, — éppen éjjel — mégis rengeteg kíváncsi tódult a légi kikötőbe, ugyanarra, hogy a repülőter felü vezető utakat

eltorlasztották a megakadt autók ezrei.

Egy ideig úgy látszott, hogy Eckener el fogja halasztani az indulást, mert Arizona államból a meteorológiai intézet zivatart és vihart jelzett. Rövid habozás után Eckener mégis elhatározta, hogy haladéktalanul indul és megadta a parancsot, hogy vontassák ki a léghajót a hangárból. Az utasok már mind kabinjaikban voltak. A manőverezés gyorsan ment. A kirendelt tengerészkatona a köteleknél fogva a repülőter közepéig húzta a Graff Zeppelint, majd a hajótisztek utmutatásai szerint orrával kelet felé állították be a matrózok a léghajót: egyenesen céliránya felé.

A losangelesi városi rendőrség csak ügyel-bajjal volt képes a minduntalan előrehömpölygő — óriási tömeget távol tartani a léghajótól és mikor nyugatamerikai idő szerint éjjelután 12 óra 16 perckor Eckener elkiáltotta a vezényszót, hogy el kell bocsátani a köteleket és a Graf Zeppelin lassan emelkedni kezdett, leirhatatlan volt a beláthatatlan tömeg lelkesedése.

Los Angeles aug. 27. A Graff Zeppelin a sarnál kisebb sérülést szenvedett.

A léghajó hátsó uszonya ugyanis megakadt egy magasfeszültségű villamosvezetékben.

Mikor a léghajón észrevették, — hogy az emelkedés nem elég gyorsan megy végbe, tehát a főzeléket tartalmazó konzervdobozokat dobták le, meglehetősen nagy mennyiségben.

A Radio Corporation of America felfogta a Graf Zeppelin egy szikratáviratát, amely hangsúlyozza, hogy

a szenvedett sérülés jelentéktelen

és a léghajó vezetői nem gondolnak arra, hogy az utazást félbeszakítsák.

Nejjork, aug. 27. A Graf Zeppelin fedélzetéről szikratávirat jött, amely megerősíti azt a hírt, hogy az induláskor a léghajó megsérült, amiről egyébként a start idején a losangelesi repülőterén sokat beszéltek. Az történt, hogy mikor emelkedni kezdett a léghajó, alsó oldalkormányára sürrolta a földet és megréült.

A szikratávirta is jelzi, hogy a sérülés egész jelentéktelen.

Newyork, aug. 27. AHamburg—Amerikai Hajóstársaság közli, — hogy a Graff Zeppelin középeurópai időszámítás szerint 3 óra 55 perckor elrepült az arizoni Marikopa felett, amely 64 km-re van Ilabentől. A léghajó

Arizona felett viharba került és 5 ezer láb magasba emelkedett, hogy a vihart kikerülje.

Ezidőszerint a partokon jó idő van.

A Graff Zeppelin 36 ezer drb. postaküldeményt ad le Lakehurstba. A léghajó Friedrichshafenből 2522 és Tokióból 1813 postaküldeményt hozott Los Angelesbe. A Graf Zeppelin

olyan postacsomagot is visz, a melyek megteszik az egész föld körüli utat.

MAGYARBARÁT ANGOL POLITIKUSOK MAGYAR DISZDOKTORSÁGA

Budapest, aug. 27. A kormányzó a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem tanácsa a jog- és igazságesszméinek szolgálatában szerzett érdemei elismerésül lord Newton Tomas Wodenhouse Leghét, az angol Lordokházának tagját, sir Robert Gower, az angol parlament tagját, néhai lord Philimor Walter George Frankót az angol legfelsőbb bíróság volt tagját a jogtudományok, lord Sidencnam of Combeot az angol lordok házának tagját pedig az államtudományok, tiszteletbeli doktorává avassa és részükre az oklevelet kiszolgáltatassa.

Az igazolóválasztmány elnöke: senkivel szemben igazságtalanság nem történt

Törvényes alap hiányában nem lehet felterjeszteni az elkésett igazolásokat.

Tegnap délelőtt 11 órakor a városi tanácstermében Poroszlai László elnöke alatt ismét ülést tartott az igazoló választmány. A tagok közül megjelentek dr. Sz. Kun Béla, Sesztina Jenő, Somossy László, Juhász Nagy Sándor, Mellan Márton, dr. Hódy Béla és dr. Való Antal polgármesteri titkár, jegyző.

Az elnök az ülés megnyitása után felolvastatta dr. Juhász Nagy Sándor beadványát. Elmondja ebben, hogy 7856 választó közül 4637 felszólalást adott be. — Közülük 2456-ot maga az igazoló választmány fölvevett, mert igazolták jogosultságukat, kétezret azonban elutasított a választmány, mert 6 évi helybenlakásukat nem tudták hatóságilag igazolni. A két ezer felszólaló panaszt tett a közgazgatási bíróságnál. Közülük 1400-an 5 nap alatt igazolták a helybenlakást. Így aztán már csak pár százan vannak, akiknek az ügye vitás.

Azt kéri Juhász Nagy Sándor a beadványban, hogy ezt a néhány száz panaszt minden további nélkül vegyék fel. Mivel pedig az igazoló választmány elnöke megtagadta a hatósági bizonyítványok felterjesztését a közgazgatási bírósághoz, ezért indítványozza, hogy a választmány terjessze fel a bizonyítékokat.

A beadványra vonatkozólag Poroszlai elnök előadta, hogy az 1929. évi XXX. t.-e. végrehajtása tárgyában kibocsátott 3.000—1929. B. M. sz. rendelet végrehajtási utasítása világosan rendelkezik arról, hogy a törvény hatósági választók névjegyzéke hogyan, mikép és mikorra állítandók össze.

A végrehajtási utasítás XXX-ik szakasza világosan és tételként sorolja fel, hogy a választói névjegyzékből ki kell törölni. Rendelkezik afelől is, hogy a törölt névjegyzéke kifüggesztendő. Ez a kifüggesztés Debreczenben július hó 15-étől 25-ig megtörtént. Ezen idő alatt az érdekeltek a névjegyzékbe való bevétel vagy kihagyás ellen felszólalásokkal élhettek, amely felszólalásokat az igazoló választmány július hó 31-ig köteles volt elintézni. A felszólalások után a törölt választók névjegyzéke augusztus hó 1-től 8-ig volt kifüggesztve, amely idő alatt, illetőleg augusztus 15-ig az érdekeltek panasszal élhettek.

Tehát nem öt nap állott az érdekelteknek állítólagos sérelmeinek orvoslására, vagyis a szükséges hatósági bizonyítványokat megszerzésükre, hanem július 15-étől augusztus hó 15-éig, tehát összesen 31 nap állott rendelkezésre. Nyilvánvaló tehát az, hogy senkivel szemben igazságtalanság nem történt és a felek nemtörődömsége miatt érthető egyeseket saját hanyagságuk folytán joghátrány.

Az igazolóválasztmány a legkorábbi pontossággal, éjfélig tartó ülésekkel lelkiismeretesen teljesítette kötelességét. Közel 1 és fél hónapig dolgozott megfeszített munkássággal azon, hogy a reá kört kötelezettségét teljesíthesse és ezért méltán várható volna polgártársai részéről elismerést. Ehelyett azonban egyesek részéről csupán gáncsban és szemrehányásban részesült.

A szóbanlevő bizonyítványok utólagos felterjesztéséhez az igazolóválasztmánynak nincs joga. Ez ugyanis nem jelenthet egyebet, minthogy a végrehajtási utasításban augusztus hó 15-ig kitűzött terminusa önkényesen meghosszabbították a végrehajtási rendelet világos rendelkezése ellenére.

Miután indítványozó maga sem jelölte meg azt a törvényes intézkedést, amelynek alapján indítványa teljesíthető lenne, kérte az elnök a bizottság oly értelmű határozatát, mely szerint a külön beérkezett pótlások felterjesztését az igazolóválasztmány nem eszközözi, illetve azokat a feleknek visszaadni rendeli.

Többek hozzájárulása után az ülésen a következő határozatot hozták:

Az igazoló választmány dr. Juhász Nagy Sándor igazoló választmányi tagnak azt az indítványát, hogy a választói névjegyzékből kihagyott érdekelteknek f. évi augusztus hó 15-ike után beterjesztett hatósági igazolásait maga az igazoló választmány terjessze fel, — nem teljesíti. Hanem elfogadja Poroszlai László elnöknek

idevonatközlőleg fönt előadott indítványát, mely a törvénnyel, törvényes rendelkezésekkel mindenben megfelelő és szabályszerű. Egyben helybenhagyólag tudomásul veszi, hogy az elnök a hoz-

zá eljuttatott utólagos igazolásokat az érdekelteknek további eljárás végett visszaadta.

Ezután Poroszlai László elnök az ülést berekesztete.

Vásáry polgármester elrendelte az összes kertségi utak planirozását és a burkolatlan gyalogjárók rendbehozatalát

Felhívta a műszaki ügyosztályt, hogy nyolc nap alatt tegyen előterjesztést.

A város közönsége több ízben tapasztalhatta már, hogy minden esetben, amikor dr. Vásáry István polgármester olyan közszükségletekről értesül, melyeket a városnak feltétlenül ki kell elégítenie, az elsők között van, aki a megfelelő intézkedéseket megteszi, vagy a szükséges munkát elrendeli.

Alig egy két napja, hogy hírt adtunk arról, hogy

dr. Vásáry István polgármester a kertségeket bejárta és személyesen szerzett tapasztalatokat arról,

hogy az utakon olyan nagy a vízállás, hogy lehetetlenség ott szárazlábbal közlekedni. Ott a helyszínen mondogta már Zöld József főjegyzőnek és Vida Szücs

főmérnöknek, hogy ezen az állapoton a legsürgősebben segíteni kíván és bizottságot fog kiküldeni, amely az összes kertségi, ilyen természetű hibák kiküszöbölésére programot dolgozik ki.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a polgármester még eddig sem akar várni, amíg ez a bizottság kimegy és szintén megszerzi a maga tapasztalatait, melyeknek alapján megfelelő orvosiást tud ajánlani, hanem a maga hatáskörében a városi műszaki ügyosztály útján igyekszik elintézni az egész ügyet. Ebből a célból a következő felhívást intézte a városi műszaki ügyosztályhoz:

A kertségi gyalogjárók létesítésével kapcsolatosan a műszaki hivatal képviselőjével és Zöld József tb. főjegyzővel a napokban helyszíni szemlét tartottam.

Ez alkalommal személyesen is meggyőződtem arról, hogy a kertségekben elég sok helyen olyan állapotban vannak az utak, mely állapot a közlekedés lebonyolítását nagy mértékben nehezíti és egyes helyeken talán veszélyessé is teszi.

Az elmúlt esztendő során előkészítés alá került 15 éves burkolási program keretében a kertségi utak tekintetű részének burkolása is tárgyalás alá vétetett. Nagyon természetesen azonban, hogy a kertségi utak burkolása rövidebb időn belül nem következhetik be. Viszont az utakat a mai állapotban hagyni nem lehet.

Ennek következtében arra hívom fel a műszaki ügyosztályt, hogy az összes kertségi utak földmunkáinak (planirozás) elvégzésére vonatkozólag a lehető legsürgősebben készítsen programot.

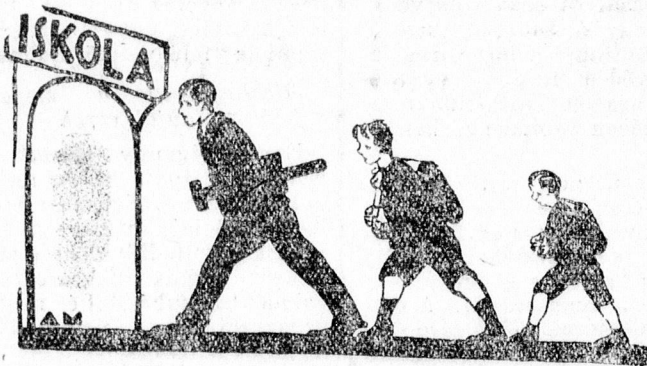
feltüntetvén az egyes utcákra szükséges földmozgósítás mennyiségét és költségét. Ebből a programból külön kiemelendők azok a részek, melyeken a feltöltési munkálatok különösebben is sürgősen lennének végrehajthatók.

Ugyanezért készítsen költségvetést arról, hogy

milyen összeget igényelne a kertségi utcákon burkolatlanul maradó gyalogjáróknak sátozkodás útján való rendbehozatala.

Felhívom az ügyosztályt 8 napon belül tegyen előterjesztést arról, hogy a most körüírni munkálatoknak elvégzése mikorra várható.

Ilyenformán minden remény meg van arra, mint a polgármester felhívása mutatja, hogy a rövidebb időn belül a városban minden olyan utcát, ahol vizállás van, rendbehoznak.

FIU RUHÁK

izléses tartós kivitelben

Fiu iskola ruha 18-tól | Fiu iskola télikabát 25-től
3--12 évesig P. | 3--10 évesig P.

Fiu iskola ruha 29 | Fiu iskola télikabát 33
13--15 évesig P. | 11--15 évesig P.

Ezen cikkek tartósságáért jótállást vállalunk és a tőlünk vett ruhákat díjmentesen javítjuk és vasaljuk.

ALFÖLDI RUHAKÖZPONT

Piac ucca 5. szám.

Főpvtával szemben.
Telefon 8-27.

Kerner István az Operaház volt főzeneigazgatója meghalt

(F. F. G.) Rövid távirat jelenti, hogy a M. kir. Operaház nyug. főzeneigazgatója és első karnagya, a Filharmoniai Társulat diszelnöke, Kerner István, meghalt. Régióta visszavonult a közszereplés teréről. Évek óta csöndes visszavonultságban élt a Nemzeti Múzeumban levő lakásán és emlékeinek élt, amelyek egy dicsőséges multról beszéltek neki, aki valaha zenei életünk irányítója volt azon nagy hagyományok alapján, melyeknek nevelésénél fogva volt egyik legkiválóbb reprezentánsa hazánkban.

Erkel Sándornak volt a tanítványa és a tanítvány talán még nagyobb lett mesterénél. Miben nyilvánult meg Kerner István kiválósága? A klasszikus stílusban, amely lyel, mint koncertdirigens, vagy a nagy klasszikus operák zenei interpretátora, a vezetésére bizott műveket érvényrejuttatta. Nem dolgozott primadonna allűrökkel, mint a mai divatos karmesterek, a vezénylőpálcá bolygó, országról országra járó virtuózai, kikről a zenei főszínpadon hangos a napi sajtó és akik a reklám nagy dobját ütögetve akarják megmutatni két világrésznek, hogy Beethovent vagy Mozartot, Wagnert, vagy Verdit hogyan kell dirigálni. Amit ezek az újabbkori, ugynevezett világhírű vendégdirigensek produkálnak, az mindenesetre érdekes, meglepő, sőt magávalragadó, amiért ez az ideges, kapkodó, szenzációkra éhes emberiség oly könnyen tud lelkesedni, azonban ilyen virtuóza a zenekar-nak Kerner István is volt a szó teljes értelmében, de más alapon, más lelki és szellemi berendezettséggel, melynek gyökerei mélyen ágazdáltak el a hagyományokban, ami nála a tiszta stílust, a nagyvonalúságot, a hatásvadászatnélküliséget jelentette, mindig csak a zenei szépet, fenséget és magasztosat juttatva érvényre, nem pedig az érdekességek és rendkívüliségek felhalmozását, melyek az emberek idegeire mennek és nem lelki gyönyörűségére, mint akkor, amikor egy Kerner István dirigált.

Kerner István évtizedeken át szolgálta lelkes buzgalommal a magyar zenei ügy érdekeit. 1885-ben került az Operához, mint zenekari tag, de fényes tehetségeivel, nagy muzikalitásával hamar felküzdötte magát, karigazgató, majd karmester lett, végül karnagy, az Operaház főzeneigazgatója, aki, mint ilyen, az Operaház egy-egy Wagner vagy Mozart előadását világhírré emelte, ami mellett ő volt Beethoven Fideliojának a színpadon és szimfoniáinak a koncertteremben legelsőrangú tolmácsolója, aminek csodájára jártak a külföld legkiválóbb muzikusai is. De ami a legfőbb, Kerner István szintiszta magyar tehetség volt, kinek homlokát a ma-

gyar nemzeti génusz esőkjé örítette és akit soha semmiféle külföldi csábítás nem tántorított el, — mert vallotta, ha Magyarország zenei művelődése lelkes és hazafias munkával a legmagasabbra fejlődik — mint fejlődött is nagyrészt az ő közreműködésével is, — nem kell a

külföldre menni, eljön az ide ugyanis magától, hogy azt, mint igaz értéket megismerje és tanulmányozza. Kerner István a magyar zenei kultúra dicsősége volt és ravatala előtt megilletődve áll meg a magyar zene minden igaz barátja.

Aratás

Hullámos, sárga tengerbe
Ezüstkaszák suhannak,
S az arany földön messze, messze
Szőke ruhás sorkeresztek vannak.

Milyen jó volna rendet vágni
És szent aratás utáni kedvvel
A megérdemelt aratórészt várni,

Zsákkal mennénk a Holnap elébe,
S kevély daccal néznénk bátran
A biztos jövőnők elébe.

Szivem, ugye mi is aratunk máma,
Hiszen télt kalászkok hullanak le
Szivünk virágos tarlójára...

Szivem, meg én két kaszáló élet
A Holnap elébe nézünk könnyes szemmel,
S keresztek rakunk le sorba
Arató kedvű, bús szerelemmel...

SZALACSY R. IMRE.

A rádió és egy dühös román hivatalnok

Arad, augusztus 27. Érdekes feljelentés ügyében indított eljárást a napokban az aradi „állambiztonsági hivatal” Ajtay Béla általános ismert aradi gépészmérnök ellen. Néhány

nappal ezelőtt a mérnök gróf Károlyi uccai lakásán rádiójával a budapesti leadást hallgatta és a pesti Studio ékor egy nemzeti ünnepélyt közvetített, melynek végén a férfikar a magyar

himnuszt énekelte el. Egészen a véletlen mul, hogy a mérnök néhány perccel előbb kiment a fürdőszobájába, amikor a kórus a magyar himnuszt kezdte énekelni, amelyek akkordjai a csupán rollóval elzárt ablakon keresztül kihallatszottak az uccára is. Egy Popovics nevű állami tisztviselő ment el épen ebben a pillanatban Ajtay mérnök ablaka előtt és amikor megütötték fülét a hangok, *vastag sétabotjával bevverte az ablakra húzott erős vasrollókat.* A nagy zajra a mérnök felesége kétségbeesett ijedtséggel szaladt be a konyhából az ablakhoz, ahol Popovics tajtékzó dühvel vont a felelősségre a fiatal uriaszonyt, hogy milyen jogon mernek ők odabenn magyar himnuszt énekelni és hogy takarodjanak át Magyarországra. Az urinő zavartan igyekezett védekezni, hogy hiszen csak a rádió énekelte a himnuszt és hogy nem volt senki a szobában, mert különben inkább bezárták volna az ablakot. Popovics azonban az állambiztonsági hivatalba sietett és feljelentést tett Ajtay Bélák ellen, akik államellenes bűncselekményt követtek el, mert magyar társaságot hívtak meg lakásukra, akik a mulatozás közben nyitott ablak mellett elharsogták a himnuszt. A sziguranca megindította az eljárást és másnap egy tisztviselő ment ki a nyomozás megejtése végett. Miután azonban megállapítást nyert, hogy Ajtayékra a kérdéses napon egyetlen vendég sem tartózkodott és hogy a himnuszt a véletlenül nyitva felejtett rádió közvetítette, most nem lehet tudni, mi történik a feljelentéssel. Miután a polgári bíróság az ilyen ügyekben eddig felmentő ítélet hozott, ezért az akta még nem érkezett át a törvényszékhez.

AZ ORLE KONGRESSZUSON RÉSZTVEVŐK AZ AGGTELEKI CSEPPKÖBARLANGBAN.

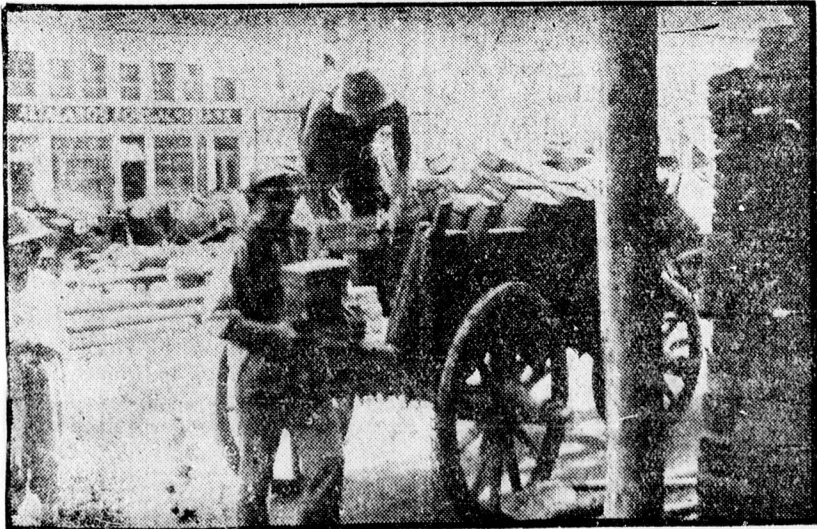
Miskolc, augusztus 27. Ötnapos szakadatlan tanácskozás után az ORLE kongresszus résztvevői és hozzátartozói közül mintegy háromszázan, ma kedden az Aggteleki cseppkőbarlanghoz rándultak ki, dr. Baltazár Dezso püspök és Csikesz Sándor vezetésével. A kora reggeli órákban autóbuszokon mentek és a közbeeső falvak népe lelkesen éljenzte a lelkészeket. Putnokon ünnepi díszbe öltözött a város és Juhász László esperes vezetésével a putnoki egyház tagjai fogadták a vendégeket, akik a református templomban istentiszteleten vettek részt. Ezután a vendégek megtekintették az Aggteleki cseppkőbarlangot.

A déli órákban a vendégek az Aggteleki egyház által adott szeretetvendégségen vettek részt. Saját maguk főzte ebédet ettek és utána nagy részük visszatért lakóhelyére. Ezzel befejeződött az ORLE 1929. évi nagy táborozása.

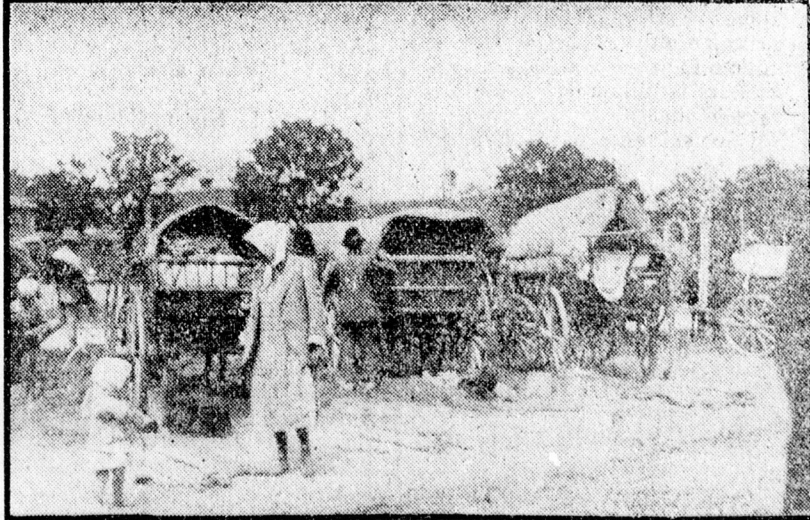
Debreceni pillanattelvételek

Patkolás a csizmadiaszín előtt.

Tégla hordás.

A hagyma vásárról.

Nagy tüzek Szerencs környékén

A tüzet gyújtogatás okozta.

Szerencs, aug. 27. Mára virradóra Medgyaszó községben, ahol tavasszal óriási tűzvész pusztított, szintén nagy tűz volt. A református lelkész udvarán szalmakazal gyült ki és a szélvihar következtében a lángok átesaptak a szomszédos lakóházakra, melyeknek udvarán a felhatalmazott takarmányfelesleg lángra lobbant. A tűz hirtelen terjedése veszéllyel fenyegette az egész községet. Szerencsére autófelszereléssel kivonultak a tűzoltók, akik megakadályozták a tűz tovaterjedését. A refor-

mátus pap 25 sertiése a tüzen égelt. A tüzet minden valószínűség szerint gyújtogatás okozta. A tűz után a szerencsi tűzoltók Lekesbenye községbe készültek, ahol több szalmakazal tüzet fogott és a nagy szélviharban a tűzvész az egész községet veszélyeztette. A szerencsi tűzoltók rövid idő alatt lokalizálták a tüzet, mielőtt nagyobb mérvet öltött a veszedelem. Itt gyújtogatás gyanúja alatt a csendőrség egy embert letartóztott.

Chang azt állítja, hogy véletlenségből sebesítette meg Hsien Kai-Su-t, a tanúk viszont az állítják, hogy össze szólalkozás hevében lőtt rá. Hsien Kai Su állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Ezer halottja van a délszerbiai árvíznek

Belgrád, augusztus 27. Sándor király ma délelőtt Bledből nyaralásából visszatért Belgrádba. Közvetlen azután Zsifkovics tábornok-miniszterelnökkel tanácskozára gyűltek össze a kormánytagjai, hogy megbeszéljék a délszerbiai árvízkatasztrófa kárait és a kárvallottak felségítésének módját. A hivatalos jelentésekből csak most derült ki, hogy

a pusztulás sokkal nagyobb, semmint gondolták, annál is inkább, mert az utóbbi napokban újabb felhőszakadások és árvizek voltak Dél-Szerbiában.

A kormány az állami támogatáson kívül társadalmi mozgalmat is akart indítani, hogy közadakozásból lehessen kárpótolni az áldozatokat. Ugy számítják a délszerbiai hatóságok, hogy

az árvíz által okozott károk körülbelül 100 millió dinárra rúgnak.

Különösen nagy a pusztulás Skoplje, Zajecsár és Knyazevác kerületeiben, ahol néhány házal, főleg mohamedánok házáit elsodorla az árvíz. Az egész lakosság hajléktalan. Igen sok emberélet veszett oda.

ezer halotról beszélnek, de ez a szám egyelőre ellenőrizhetetlen.

Főleg vasuti munkások veszték oda, kik barakkokban laktak, a vasutak mentén és ezeket a házakakat az árvíz éjszakáinak idején sodorta el.

A BOLGÁROKAT A MAGYAR VASUTASOK IS MEGVERTÉK.

Magyar vasútas válogatott—Bulgária 2 : 0. (földő 1 : 0).

A bolgár válogatott az utolsó mérkőzést játszotta és megérdemelt vereséget szenvedett a kitünő magyar vasutasoktól.

Csak egy mosolyt

EGYSZERŰ MEGOLDÁS.

A zsfolt vasuti kupéban két idős hölgy elkeseredetten vitakozott azon, nyitva maradjon-e az ablak, vagy zárják-e be. Megfulladok, ha nem kapok friss levegőt! — kiállította az egyik — Megfagyok ennél a borzasztó légvonatonál! — kontrázta a másik.

Egy öreg úr, aki egész idő alatt egy sarokban újságot olvasott, ekkor a következő szavakkal fordult utitársaihoz: Hagyjuk nyitva az ablakot, amíg az egyik megfagy, azután zárjuk be, míg a másik megfullad. Akkor talán békeségünk lesz.

Bámulatos hatású araszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szepelőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégegy ára - - - - 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P
Kapha! :

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszervű gyógyszerárában
Debrecen, a Színház mellett.

A bukott hadvezért téltékenység gyöttri

Chang Tsung Chang Tokióban súlyos megsebesített egy kínai nemes ifjút, aki az egyik feleségére szemet vetett.

Tokió, aug. 24. Chang Tsung Chang, a tekintélyt vesztett kínai hadvezér, aki Japánba volt kénytelen menekülni hazájából, revolverrel súlyosan megsebesítette Hsien Kai-Su-t, egy fiatal kínai nemes, aki szemet vetett Chang egyik feleségére. Hsien Kai-Su a 17-ik fia Su hercegnek, a kínai gyerek császár nagybátyjának. A fiatal nemes modern gondolkodásu, művelt ember, aki tavaly fejezte be tanulmányait, a tokiói katonai egyetemen.

Chang, mint Shantung katonai diktátora, került hatalomra. Korai ifjúságában kezdte meg feleségeinek a gyűjtését. Hatalma tetőfokán állítólag 20 felesége volt. Chang ez év márciusában vesztette el hatalmát, amikor menekülnie is kellett.

Changot soha nem aggasztotta az, hogy honnan szerzi be szükségleteit nagyszámú családja részére.

Mikor még kényur volt a saját bi-

rodalmában, egy alkalommal az utcán sétált és megpillantott egy esodaszép orosz nőt. Chang azonnal megismerkedett a szép orosz nővel s bevitte egy selyemkereskedő üzletébe és fölshözöltta, hogy vásároljon meg mindent, amit kíván. — A hölgy eleget tett a gavalér Chang felszólításának és mire befejezte a vásárlást, a számla 50.000 dollárt tett ki. A kereskedő szerényen felszólította a gavalért, hogy fizessék ki a számlát, mire Chang azt mondotta neki, hogy másnap keresse fel a főhadiszállásán a számlával.

A kereskedő így is tett. Chang azonban úgy találta, hogy a kereskedő szemtelen és 50.000 dollár pénzbüntetéssel sújtotta és a büntetés összegével a számlát kiegyenlítettnek jelentve ki, kiböbla a kereskedőt, aki még örülhetett, hogy ép bőrrel menekült meg.

SOK K
100000
művészi
fénykép
forog
közkezen,
melyek
mind
Liener Béla
fényképész
Csapó uccai műtermének munkáját dicsérik.

KILENCEVENHATÉVES DÉD-APA ES EGYÉVES DÉD-UNOKA

Londonból jelentik: Érdekes ebédre gyűltek össze a minap Londonban a Sparkers-család tagjai. Öt nemzedék volt képviselve az asztalnál. Legöregebb volt közöttük a kilenvenhatéves dédapa, George Sparkers. Leánya 61 éves, ennek leánya negyvenhárom. A legfiatalabb unoka huszonkétéves, ennek gyermeke, a dédunoka egyves. A család a dédapa ünneplésére gyűlt össze a rokonsággal. A dédapa, aki gyárigazgató volt, már ötven esztendő óta nyugalomban él Leedsben. Ma is egészséges és jókedvű ember és ő volt a társaság mulattatója.

Kellemellen látogatók

Irta: J. H. Rosny.

Ejjfel felé járt az idő. A házban mindenki aludt már, kivéve engem és a sógoromat. Kint ültünk a verandán és a nyári éjszakákban egy-egy korty szódaskonyak közben a szabad szemmel is látható csillagokkal beszéltem.

A beszélgetés után átért a hűnyegyekre és Philippe uncottan hallgatótt engem.

— Ez a városka olyan nagyszerűen fekszik, hogy szinte esodálaltos, hogy nem itt serog-cuok össze a betörök.

— Ez igaz. — jegyezte meg Philippe. — Dehát ki tudja, mit forgatnak ezek az urak az agyokban?

A közeli templom órája eüütötte a tizenkettőt.

Philippe szivarra gyújtott és ezt mondta:

— A büntettek ideje. Ilyenkor... Philippe hirtelen elhallgatótt. Figyelt.

— Az ördöghe is! Csak nem vagyok próbóta?!

Felállott.

A sötétben két silhionette tünt fel. Két álarcos férfi, kezükben revolver.

— Na! — szölt nyugodtan Philippe.

— Kezeket fel! — replikázott vissza az egyik álarcos.

Ami engem illet, én az amerikai esisztémák embere vagyok. Én te-

hát fölemeltem a kezemet. Philippe azonban nem emelte fel. Nyugodtan megkérdezte:

— Először is talán azt tisztáznánk, hogy miért jöttök?

— Föl a kezekkel és ide a pénz.

Philippe a világ legtermészetesebb hangján válaszolta:

— A kezemet nem emelem föl, de pénzt, azt adok. De tessék udvariasságnak lenni, különben akkorát kiáltok, hogy...

Az egyik álarcos néhány lépést tett Philippe felé.

— Hiába, na, én nem félek. — vonogatta vállait Philippe. — Ha azonban maga még egy lépést tesz előre, kiáltani fogok.

Az álarcos megállt.

— Le a sapkával! — parancsolt rá Philippe.

Az álarcos egyik kezében a sapkáját, másikban a revolverét tartotta.

— Ignyi! Így majd megértjük egymást.

A másik bandita ezalatt szépen kizsebelt engem. Nem sok pénz volt a tárcámban. Talán ötszáz frank mindössze.

— Szóval maguk a Wertheim-szekerény érdekében jöttek. — kezdte újra Philippe. — Fájdalommal értesítem önöket, hogy nálunk itthon sok pénz sohasem szokott lenni. Kétezer frankot és némi aprópénzt azért telálnak a Wertheim-szekerényben. Ez is valami. Itt van a kulcs.

A kulcsot Philippe odadobta az álarcos lábai elé. Fölvette. Majd ezt mondta:

— Azért én itt önt egyedül mégsem hagyhatom.

— Igaza van. — felelte Philippe, majd felém fordulva: Jaques, menjünk mi is be a lakásba és maradjunk esendben a szobában, — hogy ezt a két urat munkájában ne zavarjuk.

A banditák sokáig turkáltak a Wertheim-szekerényben a különféle értékpapírok között, mire Philippe rájuk szólt:

— Na, gyerünk már! Higyjék el, hogy a jelenlétiük egyre kellemetlenebb lesz számunkra.

A két bandita bizonyára meg volt elégedve kirándulásuk eredményével, mert bocsánatkérések és udvariassá hajlongások között indult kifelé.

— Ajánlom, hogy ne jöjjenek még egyszer — szölt utánuk Philippe. — mert kellemetlenebb fogadtatásban lesz részük!

Amikor eltűntek, Philippe szivarra gyújtott.

— Gratulálok, — mondtam neki. — Mihez?

— Hogy ilyen bátran viselkedtél és ezzel elkerültél minden tragédiát.

Philippe harsányan fölnevetett. — Mit nevezsz? — kérdeztem.

— Azt, hogy a házban százezer frank van. Holnap visszük be a bankba.

— Tehát ennek az éjszakai kalandnak tanulsága is van?

— Igen. Az, hogy sok pénzt sohasse tartunk a Wertheim-szekerényben.

A római magyar kolónia Szt. István napi ünnepe

Róma, aug. 21.
(Elkésve érkezett.)

Az örök város falai között élő magyarok Szt. István király ünnepét az idén az eddigi kereteket is felülmulva ünnepezték meg Rómában és az távol a hazájától is minden részében igaz magyar volt. Szt. István király napján úgy a Quirinali, mint a vatikáni követségek palotáin magyar lobogó lengett, de magyar lobogót lengetett a szél a Collegium Hungaricum Via Giulia 1. sz. alatt levő hatalmas palotájának ormán, azonkívül Commendatore Barbiani szállójának ormán és a római magyarbarát olaszok klubjának székházán.

Szt. István király ünnepén Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás Via Giulian levő bibornoki templomában ünnepi misét celebrált Monsignore Luttor Nándor, a Collegium Hungaricum házi főpápa, — aki a magyar követség kánonjogtanácsosa — fényes papi segédlettel. A szent misén részt vett a szentszékekben fentartott helyen báró Wodianer Antal quirinali ügyvivő, aki most a szabadságon levő Bareza Kálmán követet helyettesíti, továbbá Bolsik Arno vatikáni ügyvivő, aki a szabadságon levő Hóry András vatikáni követ helyettese, valamint Papp Gábor dr. követségi titkár. A fentartott helyeken foglaltak még helyet dr. Tóth László egyet. magán tanár, a Collegium Hungaricum meghatalmazott igazgatója, Com. Barbini, igen sok olasz kiválóság, a pápai arisztokrácia sorából, a Collegium Hungaricum akadémi-kus tagjai és az intézet vendégei között a debreceni ref. Collégium professzora: dr. Szeremley Béla tanár, továbbá M. Walter Edít a debreceni nőipariskola tanárnője és a „Debreczen“ munkatársa.

Mise alatt az evangélium után Monsignore Luttor Nándor hatalmas szentbeszédet mondott s különösen a magyarbarát olaszokban váltott ki nemes érzéseket. Mise után a magyar Himnuszt énekeltek el a misén résztvevők. Megható volt hallgatni a magyarbarát olaszokat, akik törve bár, de szívvel együtt énekeltek a Himnuszt a magyarokkal... Majd ezután a követségek vezetői a templom előtt összesereglett magyarokkal

s a római magyar kolónia tagjaival szívélyesen beszélgettek el... Szent István király ünnepén délután báró Wodianer Antal quirinali követségi ügyvivő a quirinali követség Via Dei Vilinin levő és pazar fényel berendezett követségi palota termeiben fényesen sikerült teát adott. A teán résztvevőket délután 5 óráig hívta meg a követség és így a vendégsereg felvonulása már háromnegyed 5 órakor elkezdődött. Elsőnek érkezett Com. Barbini egy sereg olasz előkelőséggel, jobbjára a római fassió vezetőivel, akiket a vendéglátó házigazda báró Wodianer Antal ügyvivő és Papp Gábor dr. követségi titkár fogadott. Utánuk érkeztek meg a Bacco comtessak, akik közül az egyik B. Kovács Géza nápolyi magyar fog orvos felesége, s akik a római arisztokrácia botéi. A vendég-sereg felvonulása után a palota pompás szalonjaiban apró grup-

pokban beszélgetnek a vendégek. Emitt dr. Tóth László egyet. tanár körül csoportosul a római tudományos világ több jelese, amott báró Wodianer Antal házigazda és Papp Géza két debreceni asszonnal: M. Walter Edittel és G. Szabó Kálmán debreceni festőművész feleségével beszélget, míg egy harmadik csoportban Rozgonyi festőművész körül festők írók és ujságírók, távolabb egy negyedik csoportban a Collegium Hungaricum magyar növendékei olasz urleányokkal... Pompás képet nyújt a tarka sereg...

Hat óra felé jár az idő, amikor a palota egyik szalonjának ajtói felnyílnak. E szalon buffének alakították át. Szendvicseket, teát bőlét, sokféle gyümölcsöt szolgálnak fel frakkos pincérek...

A tea után ismét megtelnek a szalonok s a társaság csak öreg estére kezd szétszéledni...
Maizner János.

Pasteur oltást kapott és pár hónap múlva veszettségi tünetekben meghalt egy béres

A debreceni ítélőtábla érdekes ítélete egy kártérítési perben.

Rendkívül érdekes ítéletet hozott a napokban a debreceni ítélőtábla egy polgári perben, amelynek háttere sem mindennapi. A polgári per előzményei a következők:

Balázs János fölmives a múlt évben egy heőcsabai nagybirtokos szolgálatában állott mint béres. A gazdának volt egy rendkívül hamis kutyája, amely valóságos réme volt a tanyának. A gazda tehát elhatározta, hogy végez a kutyával és megbízta Balázs Jánost, hogy valahogyan csalogassa magához a kutyát, kösse meg és azután össe agyon.

A parancs, parancs volt és a béresnek bárhogyan is nem tettett a dolog, engedelmeskednie kellett.

Egy kenyérdarabbal tehát maga után kezdte csalgatni a kutyát és mikor az elég közel volt, megfogta a nyakát, hogy megkösse. A kutya ekkor a keze után kapott és mélyen beleharapott a karjába.

Balázs Jánost azonnal beszállították a budapesti Pasteur-intézetbe, ahonnan három heti kezelés

után mint gyógyultat elbocsátották.

Annál nagyobb meglepetést váltott ki Heőcsaba községben, hogy

a szerencsétlen béres pontosan a múlt év június 28-án veszettségi tünetekben megbetegedett és két nap múlva a miskolci Erzsébet kórházban borzalmas kínok között meghalt.

Miután Balázs Jánosnak nagy családja volt, özvegye a miskolci törvényszéken polgári pert indított a földbirtokos ellen életjáradék megítélése iránt. A per tárgyalásán alperes azzal védekezett, hogy ő nem tudta, hogy a kutya veszett, de egyébként is

Balázs János halálát nem lehet összefüggésbe hozni a kutya-harapással, hiszen ő a harapás után Pasteur-kezelés alatt állott, lehetetlen tehát, hogy halálát az ő kutyájának a harapása okozta volna.

Ettől függetlenül az alperes több tanút állított elő a tárgyalásra, akik azt vallották, hogy

Balázs János halála előtt pár

Ma én, - holnap ön
fogja hirdetni,
hogy a Mátyás-pincében
Városháza-épület
Déli menü, 1 P. 60.
étlap szerint
Izben és adagolásban
felülmulhatatlan.

nappal panaszkodott nekik, hogy az országuton egy hatalmas kutya megtámadta és megharapta.

Miután a törvényszéki orvosszak-értő is úgy nyilatkozott, hogy

a veszettség lappangási ideje a harapástól számított három hét,

a törvényszék megállapította — hogy a földbirtokos kutyájának harapása és a halálet között nincs okozati összefüggés és

a felperest keresetével elutasította.

A bejelentett felelősség folytán a debreceni ítélőtábla Kulin Sándor elnöklete alatt működő tanácsa elé került a különös polgári per. A felelősségi tárgyaláson a felperes ügyvédje az igazságügyi Orvosi Tanács és a Pasteur-intézet főorvosának szakvéleményével, továbbá különböző szakmunkával igazolta, hogy

a beteg az oltás után öt hónapig immunis újabb veszettséggel szemben, tehát Balázs halála nem következhetett be egy másik kutya harapása folytán.

A tábla azonban ezt az érvelést nem fogadta el,

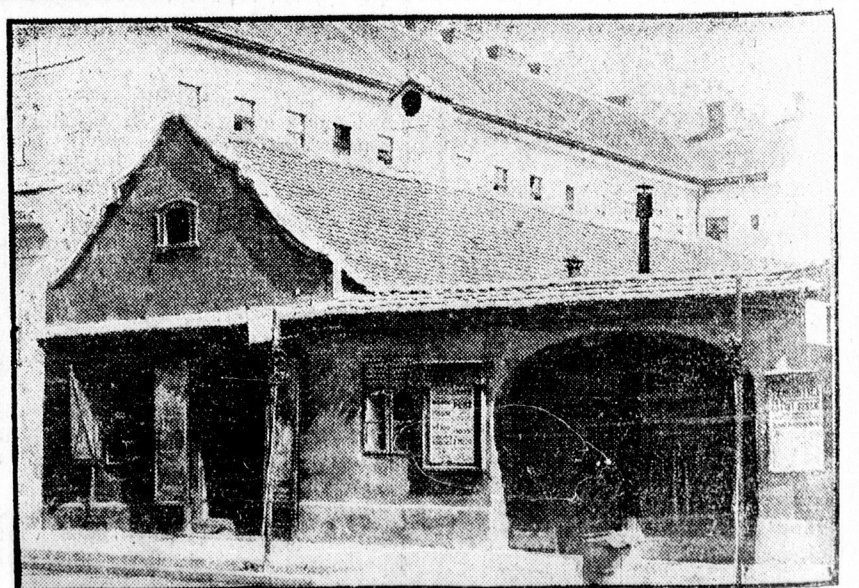
a szakirodalom produktumai-val nem látta megdöntöttnek a törvényszéki orvosszakértő véleményét és így az első bírósági ítéletét helybenhagyta.

Miután az ítélet ellen a felperes képviselője felülvizsgálati kérelmet fog beadni, az érdekes ügyben a döntő szót a Kuria fogja kimondani.

A „DEBRECZEN“ szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsört.

A múlt század elejéről való régi civis ház Csapó uccában. Jelenleg dr. Tatay Zoltán tanácsnoké.

A múlt század elejéről való régi ház Piac uca alsó-részén. Előbb Lamprecht, most Schueler-ház.

Ha pillangó volnék...

Kacagnék a nyárban,
Bánatot nem hordnék...
Virágokra szállnék,
Ha pillangó volnék.

Ha pillangó volnék,
Hozzád, hozzád szállnék...
Remegnék előtted:
Fény előtt az árnyék.

A válladra szállnék,
Onnan az ajkakra...
Játszának teveled
Csókra csókot adva.

Vigyáznék álmodra
Őrizném titkaid...
Ott lennék teveled
Hajnaltól, hajnalig.

Veled lennék mindig,
Szívedre hajolnék
Vidáman, boldogan,
Ha pillangó volnék.

Debrecen, 1929. VIII. 23.

Törzsök József.

x Tankönyveket Antalffy József
égnél már most beszerezheti. Ujjon-
nan vagy ócskán. Író és rajzszere-
kből is legnagyobb a választék. —
Antalffy könyvkereskedés Szentanna
és Varga ucca sarok. Telefon 612.

— A szovjet a vasárnap ellen. —
Moszkvából jelentik: A vörös had-
sereg megkezdte a hadgyakorlatait
Leningrádban és több vidéki városban
A népbiztosok tanácsa elhatározta,
hogy a jövő évben bevezeti a szakadat-
lan munkahatart. A forradalmi ünne-
pek kivételével szünet nélkül fog foly-
ni a munka. Mindenki ötnapig dol-
gozik és egy napig pihen, úgyhogy
mindennap az összes munkások-
hatoda dolgozik, egyhatod rész pedig
pihen. Ezt a tervet azzal indokolják,
hogy a vasárnapi munkaszünet kikü-
szöbbségével döntő csapást mérnek a
vallásra, másrészt pedig ezzel a ter-
melést akarják fokozni.

— A debreceni dalosnapok emlékei
úgy látszik még mindig élnek a ven-
dégül látott dalárdák szívében. Bizo-
nyítéka ennek az a levél is, amelyet
nemrégiben kapott Ujházy Károlyné,
az egyik nagy gyulai dalárda vezető-
ségétől. A levelet alább közöljük:
Tekintetes Ujházy Károlyné úrnőnek
Debrecen, Varga ucca 24. szám. — A
felejthetetlen kedves debreceni dalos-
napok lezajlása után, itthon, ami szü-
kebb hazánk megszokott csendjében
jól érzéssel gondolunk vissza ama
napok változatokban gazdag szinpom-
pás képeire, a „Gyulai Református
Énekkar" indítatva érzéi magát arra,
hogy azért a pompás ellátásért és fi-
gyelmes kiszolgálásért, amelyben Ön
és családja az énekkart összességében
és egyénenként részesítette, őszinte el-
ismerésének a köszönetének adjon ki-
fejezést. Amidőn tehát ezt a jól meg-
érdemelt elismerést és köszönetet az
énekkar nevében tolmácsolni szeren-
cém van, kérem, hogy tartanak meg
bennünket is jó emlékeztetőkben. —
Gyula, 1929. augusztus 16. Kiváló tisz-
telettel Szigethy Kálmán ügyvezető
alelnök.

— Sarlach, tífusz és diftérijárvány
Nagyváradon. Nagyváradról jelentik:
A városban fenyegető mérveket kezd
ölneni a sarlach, tífusz és difterija-
járvány. Hivatalos kimutatás szerint
harmincnyolc sarlachos, 15 tífuszos és
6 diftériás beteget ápolnak a külön-
böző kórházakban.

Máslélhónapi fogházra ítélte a törvényszék a hajduböszörményi özvegyasszony merényletét

Megirtuk annak idején, hogy
Hajduböszörményben a mezőn egy
16 éves béresfiu vakmerő táma-
dást követett el Szabó Mártonné
özvegyasszony ellen. Az asszony
minden erejével védekezett a fiu
támadása ellen, így az nem tudta
szándékát megvalósítani, de hogy
kárpótolja magát, kiszakította az
asszony kezéből a retiküljét, amely
ben 50 pengő volt. Másnap a fiu
megbánta tettét és nagy bocsánat-
kérések között visszavitte az asz-

szóhnyinak a retikült, de a pénz
akkor már nagy bánatában elitta.

A nyomozás és vizsgálat lefoly-
tatása után tegnap a debreceni
törvényszék Jeney-tanácsa elé ke-
rült a mezei támadás ügye. A vád-
lott fiatal ember töredelmes beis-
merő vallomást tett és a vádat
igazolva vallomásával Szabó Már-
tonné is. A bíróság a perbeszéd-
elhangzása után a fiu bűnösségét
megállapította és máslélhónapi
börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ma tárgyalja a debreceni tábla Papp Gyula terrorista bűnperét

Ez év tavaszán óriási érdeklő-
déstől kísérve tárgyalta a debreceni
törvényszék Papp Gyulának,
a szomorú emlékezetű debreceni
kommunizmus hírhedt alakjának
bűnügyét. Papp Gyula, — mint is-
meretes, — a kommunizmus alatt
a debreceni terroresapat tagja volt
és ebbeli minőségében résztvett
Rubin Farkas gyárigazgató meg-
gyilkolásában. A törvényszéki
tárgyaláson izgalmas jelenetek kö-
zött elevelkedett fel Rubin Farkas
meggyilkolásának részletei. A bi-
zonyítékok azonban nem voltak
elég megnyugtatóak arra, hogy
Papp Gyula aktív részes volt-e a

gyilkosságban, ezért a törvény-
szék csak izgatásban mondta ki
bűnösnek és hét évi fegyházra
ítélte.

A bejelentett felebvezések foly-
tán az ügy iratai a debreceni ítélő
táblához kerültek. Egy ízben már
kijütötte a bíróság az ügy tárgyalá-
sát. A tábla most újabb terminust
tűzött ki: Papp Gyula érdekes bűn
ügyének tárgyalása ma délelőtt
tiz órakor lesz a debreceni ítélő-
tábla nagy tárgyalási termében. A
főtárgyalásra a vádlottat is elő
fogják vezetni a debreceni törvény-
szék fogházából.

x Beiratás a szeptemberben kez-
dő tanévre, naponta 11—12 óráig
és délután 3—5 óráig. Német nyelv-
tanítás iskolás gyermekeknek a teljes
képzésig. Hat éven aluli gyermekek-
nek állandó német játékdélelőttök. —
Német Gyermekekotthon, Piac ucca 34.
szám, lift.

x Tankönyvét az összes iskolák
részére beszerezheti a Csáthy-féle
könyvkereskedésben, a Nagytemplom
mellett. Használt tankönyveket fél-
áron vásárolhat. Kiszolgálás köztisz-
viselői kultúrkölcson útalyványokra is.

— A gyermekgyilkossággal gyanú-
sított családtagokat szabaddárahelyezte
a vizsgálóbíró. Tegnap számunk-
ban megírtuk, hogy a debreceni köz-
ponti vizsgálóbíróház őrizetbe vette
Czika Mária cselédelelyt, aki ellen az
a gyanú merült fel, hogy megölte az
újszülött gyermekét, majd a hullát
egy ládába zárta és amikor a gazdája
eltávozott hazulról elásta a kert végé-
ben. Kedden délelőtt dr. Szűcs László
vizsgálóbíró ismét kihallgatta
Czika Máriaat, aki váltig ártatlanságát
hangoztatta, kijelentette, hogy gyer-
meke élve született ugyan, de két óra
múlva meghalt és ő, hogy litokban
tartsa szegényét, szép csendben elte-
merte a kisdedit a kertben. A leány
védekezését a boncolás adatai sem cá-
folták meg, amennyiben a boncolás
nem produkált bizonyítékot arra
vonatkozólag, hogy a gyermek életét erő-
szakos úton oltották volna ki. — Ez
alapon tegnap délelőtt a vizsgálóbíró-
ház Czika Máriaat szabaddárahelyezte.

— Fizzessen elő a Debreceni Hétfői
Ujságra.

Uri és férfi gummi esőköpeny, valódi tiroli lodenkabátok, kiváló
jó gazdász bőrkabátok, női utcai sport bőrkabát, legjobb gyárt-
mányu, vízhatlan, duplataipu vadász cipők, motoros csizmák, ut-
cai sportcipők stb. kaphatók
Antalffy sportházában Szent Anna-u. 10-12.
Telefon 9-72.

Gyászrovat

Elés Péter Tamás, II. éves ref. hit-
tanhallgató, életének 21. évében
meghalt. Temetése folyó hó 28-án
délelőtt 10 órakor lesz, a Kossuth u.
templomból, a ref. egyház szertar-
tása szerint, a Kossuth utcai teme-
tőbe. A temetést Gebauer Károly és
Társaság tem. váll. rendezi.

Széky Irénke életének 7. havában
meghalt. Temetése folyó hó 28-án
délután 3 órakor lesz, a Szent Anna
utcai temető kápolnájából, a római
kath. egyház szertartása szerint, az
ugyanott levő sírhelyre. A temetést
Gebauer Károly és Társaság tem. váll.
rendezi.

Mátéh Antika, életének 6-ik havá-
ban elhunyt. Temetése folyó hó 28.
napján délelőtt 11 órakor lesz, a
Szoboszlói uti sorompóháztól, a ref.
egyház szertartása szerint, a Hat-
van utcai temetőbe. A temetést Fe-
hértői tem. váll. rendezi.

Kulesár Gábor életének 71-ik évé-
ben elhunyt. Temetése folyó hó 28.
napján délután lesz, Debrecenből
Büdszentmihályra való szállítás
után, a ref. egyház szertartása szer-
int tartandó ima után, az ottani
sírkertbe. A szállítást Fehértői tem.
vállalata rendezi.

Kovács Sándor, életének 44. évé-
ben elhunyt. Temetése folyó hó 29.
napján délután 5 órakor lesz, a Had-
házi utca 17. szám háztól, a refor-
mátus egyház szertartása szerint
tartandó ima után, a Kossuth utcai
temetőbe. A temetést Fehértői tem.
váll. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon
ismerőseinknek és barátainknak,
kik szeretett jó férjem, illetve
apánk elhunyt alkalmából a teme-
téseken való megjelenésükkel, szóval
és levélben kifejezett őszinte rész-
vételükkel és koszorúik elküldésével
fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek,
ezuton mondunk hálás köszönetet.
Özv. Gortva Péterné és gyermekei.

x Vidéki útakra a Fortuna bérautó
vállalatnál rendelhet autót. Csapó u.
10. szám. Telefon 320.

— Egy disznó elindítja a végzetet.
Berlinből jelentik: Berlin közelében
egy kis községben egy Berger Károly
nevű mézárósság fel akart darabol-
ni egy disznót. Metszés közben a kés
megesúszott és a fiatal ember testébe
furódott, aki néhány perces szenvedés
után meghalt. A szerencsétlenül járt
mészárossegédnek volt egy jó barátja,
a 19 éves Karl Hünnek, aki barátja
halála feletti elkeseredésében két nap-
pal később öngyilkosságot követett el
és meghalt. Berger Károlynak volt egy
17 éves barátja, aki anyai örömei
előtt állott. Mikor a leány meghallotta
hogy szerelmese meghalt, bánatában
megmérgezte magát. Most élet és halál
között lebeg egy berlini kórházban.
Bergernek egy másik „menyasszonya”
is volt, akit szintén annyira megren-
dített völgénye halála, hogy öngyl-
kos lett és meghalt.

Gyógyszertárat és
drogériákat látogató

rayon képviselőt

keresünk elsőrendű cikk részére
Ajánlatok „Úveg 626” jellegű
Boros hirdetőbe, Budapest
Andrássy-ut 54. küldendők.

Házhelyek

dohánygyárral szemben, 26 havi
részletre eladó. Érdeklődni:
Dr. Ratkóczy, Zöldia. ucca 8.
Telefon: 17-47

Vásárlásainál elsősorban magyar árut kérjen!

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Megengedik a zárt sertésvásárok tartását Debrecenben

A debreceni gazdákat a mai nehéz gazdasági viszonyok között súlyosan érintette az a körülmény, hogy a szájszertés miatt a marhákat, bégysérteket nem tudták vásárra hajtani.

Ezen a nehéz bajon kívánt segíteni dr. Vásáry István polgármester, aki kéri a földművelésügyi minisztériumot, hogy legalább a zárt sertésvásárok tartását engedje meg, hogy a gazdák nehéz helyzetükön ezzel is segíthessenek.

A feliratot maga Czelloth állategészségügyi főfelügyelő vitte fel hétfőn a minisztériumba. Illetékes helyen kijelentették, hogy teljesítik dr. Vásáry István polgármester kérését és ugyanolyan feltételek mellett, mint tavaly, most is megengedik a zárt sertésvásárok tartását.

Igy tehát a debreceni gazdák a vágóhídi sertésvásáron eladhatják állataikat, de csak azokat, amelyeket levágásra szántak. Megengedte a minisztérium azt is, hogy a debreceni vágóhídon, illetve az ottani vásáron vagonba rakhassák a sertéseket és egyenesen a pesti vágóhídi vásárra szállítsák azokat.

A zárt vásárok tartása sokat segít a gazdák nehéz helyzetén.

Debrecen, Nyíregyháza és Miskolc környékén ötvenezer mázsa vetőmagot kapnak a fagykárosult gazdák

A földművelésügyi miniszter nagy szállítási kedvezményt biztosít a gazdáknak.

A fagykárosult gazdák buza és rozs vetőmag segítségével érdekében történendő intézkedések ügyében a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter leirata kedden délelőtt érkezett meg a főispáni hivatalba.

A kereskedelem és földművelésügyi minisztériumok gondoskodnak a fagykárosult gazdákról, hogy a vetőmag beszerzésénél segítségükre legyenek. Míg a földművelésügyi miniszter buza és rozs vetőmagot biztosít a gazdák részére, addig a kereskedelemügyi miniszter a vetőmagok elszállításánál igen nagy százalék fuvardíj kedvezményt nyújt a károsultak számára.

Ötvenezer métermázsas vetőmagot osztanak szét Debrecen, Nyíregyháza és Miskolc között.

A földművelésügyi miniszternek megérkezett rendelete úgy intézkezik a fagykárosult gazdák vetőmag segélye ügyében, hogy a vetőmag szétosztását a Futura fogja végrehajtani. A károsult gazdák tisztavidéki buzavetőmagot kapnak. Ez a vetőmag, tekintve, hogy úgy a tisztaság, mint csiraképesség szempontjából kifogástalan, az ára is magasabb. A földművelésügyi miniszter azonban tekintetbe véve, hogy a gazdák éppen eléggé vannak sújtva a fagykár miatt, a vetőmag árát a vásárláskori közepérfolyamban alapította meg, ami lényegesen kevesebb a tisztavidéki buza vetőmag tényleges árnál.

A miniszter rendelete szerint a Debrecen, Nyíregyháza és Miskolc városok környékén fagykárt szenvedett gazdák részére ötvenezer métermázsas vetőmagot osztanak szét a megbízott Futurának. Az előirányzott kvantumból a Debrecen-környéki gazdáknak körülbelül 17 ezer métermázsas vetőmag áll olesó áron rendelkezésükre.

A gazdák a buzamennyiségüket közösen kell, hogy beszerezzék, tekintve, hogy a Futura legkisebb 50 métermázsas mennyiségben osztja szét a vetőmagot.

Fuvardíjkedvezményben részesülnek a gazdák a buza és rozs szállításánál.

A kereskedelemügyi miniszter leirata szerint a buza és rozs szállításánál fuvardíjkedvezményben részesülnek.

A buza és a rozs szállításánál 48-54 százalékos, a buza és rozs szállításánál 44 százalékos és a szárított lucerna s lóhere szállításánál 40 százalékos fuvardíjmérséklést engedélyezett a miniszter.

Ez a kedvezményes szállítás 1930 év június 30-ig érvényes.

A fuvardíjkedvezményt csak akkor veheti igénybe a fagykárosult gazda ha a községi előjáróság igazolja jogosságát. Az igazolvány szövege a következő:

Igazolvány
Szám.....
melynél fogva.....nak.....vármegye.....község határában fekvő gazdája, mint olyan, amely az 1928-29 gazdasági év folyamán fagykárt szenvedett, a kereskedelemügyi miniszter ur által a 129.142-1929 számú rendelettel a buza- és rozsküldeményekre engedélyezett fuvardíjkedvezmény igénybevételével jogosult. Szállítási mennyiség: Kelt.....

A fenti igazolvány elében jogosult csak a fagykárosult gazda a fuvardíjkedvezményt igénybe venni.

Járványos száj- és körömfájás miatt elmaradt a miskolci tenyészkosvásár.

A Tiszajobbsparti Mezőgazdasági Kamara széleskörű előkészítő munkában szervezte meg a folyó évi szeptember hó 1-ére tervezett miskolci tenyészkosvásárt. A szervezés ideje közben Zemplén és Borsod vármegye ői helyén, július hó végén pedig Miskolc városában és a környékbeli községekben igen nagy mértékben lépett fel a száj- és körömfájás. Az állatgazdasági hatóságok erőteljes intézkedéssel próbálták gátat vetni a járvány elterjedésének és remélhető volt, hogy a járványt rövid idő alatt tel-

jesen meg lehet szüntetni és a természetszerű zárlat alól Miskolc város és környéke a vásár ideje alatt feloldható lesz. Sajnos azonban a járvány olyan terjedelmű volt, hogy a zárlat feloldása rövid időn belül nem remélhető. Ennek következtében a Mezőgazdasági Kamara a folyó évi kosvásár megtartásától a fenti kényserítő körülmények következtében kénytelen eltekinteni.

A vásárra igen tekintélyes és kiváló juh-tenyészetek jelenttek be eladásra tenyészkosvaikat, ezért ezen tenyészanyagot a Kamara a vásárolni szándékozó közönséggel közvetlenül és lapunk útján is közölni fogja, hogy ezáltal alkalmat adjon jobb tenyészanyag beszerzésére az elmaradt vásár helyett.

22.3 millió pengővel csökkent a bankjegyforgalom.

A bankjegyforgalom a Magyar Nemzeti Bank augusztus 23-i kimutatása szerint az augusztus 15-i állománnyal szemben 22.3 millió pengővel csökkent.

A bankjegyforgalom várható emelkedése a gyufakölsör, beszállított második részletének pengőellenértékével nem következett be, minthogy az esedékes váltók beváltása és zsíróbefizetések révén nagyobb összeg folyt be, mint az említett kölesör részlet fejében folyósított ellenérték. A váltótárcáállomány 21 millió pengővel csökkent. Az állami zsírózámlákra 29.5 millió pengő, egyéb számlákra pedig 22 millió pengő befizetés történt, úgyhogy a zsíróállomány összesen 51.5 millió pengővel növekedett. Az érckészlet 3.2 millió pengő emelkedést tüntet fel. Az „Egyéb követelések” 32.5 millió pengővel gyarapodtak, ellenben az „Egyéb tartozások” 11.7 millió pengővel apadtak.

Terménylőzsde

A Budapesti Árulózsde hivatalos ár-folyamai: Buza tisztavidéki uj 77 kg-os 22.40-22.60, 78-as 22.60-22.80, 79-es 22.80-23.10, 80-as 23.00-23.20, felső tiszai 77-es 22.05-22.25, 78-as 22.25-22.45, 79-es 22.45-22.65, 80-as 22.55-22.75, fejmégyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77-es 22.00-22.20, 78-as 22.20-22.40, 79-es 22.40-22.60, 80-as 22.50-22.70. Rozs pestvidéki 16.20-16.40, más 16.20-16.40, sörárpa 21.00-24.00, egyéb 19.50-21.50, takarmányárpa 16.50-17.00, la 17.40-18.00, köles 16.25-16.75, zab uj 14.25-14.50, la uj 16.00-16.50, tergeri 22.75-23.25, repace 46.00-48.00, korpa 12.75-13.00. A határidőpiac hivatalos ár-folyamai: Magyar buza októberre 23.14-23.28 (23.25), márciusra 25.61-25.75 (25.69) Magyar rozs októberre 17.72-17.54 (17.65), márciusra 19.92-19.77 (19.86) Tengeri májusra 18.82-18.92 (18.90).

VALUTÁK.

Angol font	27.85
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.99
Dán korona	152.70
Dinár	10.06
Dollár	572.10
Francia frank	22.65
Hollandi forint	230.00
Lengyel zloty	64.55
Lei	3.40
Lira	30.05
Német márká	136.70
Oszták schilling	80.80
Svájci frank	110.55

Nyilatkozat

a Függetlenségi Polgári Párt Vezetőségének és a Debreceni Független Újságnak

A Debreceni Független Újság folyó évi augusztus hó 27-én megjelent és a Függetlenségi Polgári Párt vezetősége által kiadott röpcédulában foglaltak és annak közlése miatt a sajtóperter úgy a Függetlenségi Polgári Párt vezetősége, mint a Debreceni Független Újság és a lapkiadó, Hegedűs és Sándor nyomdai rt. ellen a mai napon folyamatba tettem.

Debrecen, 1929. évi aug. 27-én.
Jósa Iván.

42919-1929, C. szám.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti azokat, akik eddig a Falusi Kislakásépítési Szövetkezettől építési anyaghitelben részesültek, hogy az általuk igénybe vett hitelnél törlesztési részlete a f. évi szeptember hó 1-én válik esedékesé. Az esedékes részösszeg beklüdtésére szolgáló postai csekklapok, a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20.) földszint 45. számú hivatalos helyiségében a hitel folyósítási értesítés felmutatása mellett napontként 11 és 2 óra között vehetők át.

Figyelmezteti az elsőfokú közigazgatási hatóság az érdekelteket, hogy a Falusi Kislakásépítési Szövetkezettel szemben fennálló fizetési kötelezettségüknek pontosan tegyenek eleget, mert akik ennek a fizetési kötelezettségüknek nem tesznek eleget: az 1927. évi XIX. t. c. 3. §-a alapján az esedékes részletnek közadók módjára történő behajtása iránt lesz kénytelen intézkedni.

Debrecen, 1929 augusztus hó 26.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága:
DR VASS KÁROLY
városi tanácsnok.

Magyar Kir. Honvédelmi Minisztérium,
57.712-11/1929, szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉNY.

A bajai utász-, nagykanizsai tűzfűrés és nyíregyházi gyalogsági laktanya kályhás és tűzhely munkáitára folyó évi szeptember hó 12-én 11 órakor a magyar királyi Honvédelmi Minisztérium 11. osztályában (I. Disz-tér 13. l. 47.) nyilvános, egységtáros, írásbeli versenytárgyalást fog tartatni.

Az ajánlatok kizárólag az önköltségi áron rendelkezésre bocsájtott költségvetés és ajánlati lapok tehetőek meg ezek, valamint a részletes versenytárgyalási feltételek az esetleges szükséges felvilágosításokkal 1929. évi augusztus hó 23-ól kezdve 12-14 óra között I. Vár. Disz-tér 18. l. 51. ajtószám alatt átvételők.

A munkálatok az építésvezetőség ez irányú felhívására azonnal teljes erővel megkezdendők és 1929. évi november hó 1-ig feltétlenül befejezendők.

M. kir. Honvédelmi Miniszter.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsört.

